

Slovenci, volimo DF DL, ker je to naša narodna dolžnost

Posamezni izvod 30 grošev, mesečna naročnina 1 šiling

V. b. b.

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

LETNIK IV

DUNAJ, V SREDO 14. IX. 1949

Štev. 62 (247)

Jugoslavija gradi socializem in se ne bo vključila v kapitalistični svet

Član britanskega parlamenta Zilliacus, ki so ga zaradi naprednega mišljenja pred kratkim izključili iz angleške delavske stranke, je ob svojem povratku iz Jugoslavije izjavil dopisniku Agence France Presse, da gospodarski položaj v Jugoslaviji ni tako slab, kot mislijo nekateri zapadni opazovalci. Jugoslavija je kljub gospodarski blokadi dosegla cilje, ki jih predvideva petletka.

Zilliacus je dobil vtis, da je gospodarski položaj Jugoslavije dober. Posebno živahna je gradnja in velika hidrocentrala, ena glavnih nalog petletke, je skoraj gotova.

Zaradi tega Jugoslavlani z zaupanjem in optimizmom zrejo v bodočnost svoje dežele. Politični položaj je po mnenju člana britanskega parlamenta boljši, kot je bil pred enim letom.

Z zvišanjem življenjske ravni delovnih ljudi je Tito pridobil na ugledu med delavstvom. Napetost med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo mu je, namesto da bi mu škodovala samo pomagala utrditi in razširiti svoje pridobitve.

Glede nevarnosti, ki bi jo za Tita lahko pomenil „podtalni odpor Staliništev“, je Zilliacus pripomnil, da jo res lahko označi kot brezpomembno.

Ob koncu je dejal: Ljudje iz zapada, ki mislijo, da bi se jim Tito pridružil, se prav tako motijo, kot pa vneti pripadniki Kominforme.

Prav tako je Zilliacus podal izjavo sodelavca Reuterja, v kateri pravi, da mu je maršal Tito izjavil, da Jugoslavija gradi socializem in se nikakor ne namerava vključiti v kapitalistični svet.

Zilliacus pravi, da jugoslovanski voditelji s strastnim prepričanjem izjavljajo: „Ako bi socializem ne pomenil humanizma, ako ne bi pomenil naraščanja človeškega dostojanstva, upoštevanja svobode, resnice in pravice, potem bi se ne splačalo, da bi zanj delali. To so vrednote, ki jih skušamo vzpostaviti v naši družbi“.

Nadalje pravi Zilliacus, da Jugoslavlani ne želijo, da bi se pridružili zapadnemu taboru, temveč hočejo ostati neomajni v svojem prepričanju, da je kapitalizem nevaren in sovražen ter da kot komunisti, ki gradijo socialistični red, spadajo v tabor socialističnih držav.

V zvezi z odnosi med Komunističnimi partijami je Zilliacus izjavil, da je do spora prišlo že prej. Jugoslavlani so n. pr. na prvem sestanku Kominforme jasno zahtevali, da se jih mora kot socialistično državo upoštevati prav tako kot Sovjetsko zvezo, medtem ko je bila Komunistična partija SZ mnenja, da je Sovjetska zveza edina socialistična država in da so ljudske demokracije nekake prehodne družabne tvorbe, ki so prenehale biti kapitalistične države. Jugoslavija se je odločno protivila tej doktrini češ, da je najmanj taka socialistična država, kot je bila Sovjetska zveza 4 leta po oktobrski revoluciji.

Kongres pristašev miru v ZDA

V Mehiki se je pričel kongres pristašev miru ameriškega kontinenta. Na prvem plenarnem zasedanju je voditelj delavstva Latinske Amerike Lombardo Toledano ostro obsodil vojne hujskače in vse tiste, za katere je vojna neizogibna.

Nadalje je Toledano poudaril, da je borba za mir tesno povezana z vprašanji demokracije in da bodo tisti, ki hočejo novo vojno, poskušali, da bi ponovno dvignili fašizem.

Zastopnik Kanade dr. James Endicott je v svojem govoru obsodil politiko Združenih držav Amerike in atomsko histerijo ameriških imperialistov. Kanadskim vladnim krogom pa je očital, da izdajajo interese kanadskega ljudstva, Kanado da pa prodajajo ameriškemu imperializmu.

Znani kubanski strokovnjak za cerkvena vprašanja William je govoril o odredbi Vatikana, ki vsebuje izobčenje vseh vdolnih komunistov, in jo imenoval „barbarsko dejanje, ki naj bi narode oviralo pri vzpo-

Reuter pravi: Po besedah Zilliacusa sta zaupanje in mir v Jugoslaviji, to pa ne samo pri voditeljih, temveč tudi v javnosti, v očitnem protislovju s senzacionalnimi „poročili“ v inozemstvu. To pa vsled pridobitev in doseženih uspehov, kajti pri izpolnjevanju prve petletke so Jugoslavlani uresničili že polovico predvidenih del. Kljub težkočam, ki jih je povzročila ukinitve gospodarskih odnosov z vzhodnimi državami, so izpolnili večino del. Tito je dejal: „V nekaj letih bo tukaj država, v kateri se bo dalo dobro živeti. Zdaj polagamo trdne temelje, potem bomo pa nadaljevali z dviganjem življenjske ravni“.

stavitvi gospodarske ali politične oblasti po lastnem okusu in ki narodom hoče vsiliti oblast, katero odklanjajo“.

Delegati držav Latinske Amerike so kritizirali imperialistično izkoriščanje Latinske Amerike po Združenih državah.

Zastopnik Brazilije Pomar je izjavil, da se ljudstvo Brazilije nikdar ne bo pustilo privedi do tega, da bi vodilo agresivno vojno proti kateremu koli drugemu narodu.

Ameriški delegat Henry je dejal, da je kratenje demokratičnih pravic v ZDA posledica vojnihujskaških prizadevanj ameriških imperialistov. Blazna gonja vojnihujskačev je privedla do groznega nasilja nad 15 milijoni črncev, ki bivajo v ZDA. Ne mine tedna brez linčanja, prestopkov policije in drugega nasilstva.

Kongres je v častno predsedstvo med drugim izvolil Henry-a Wallace-a, Charlie-a Chaplina, Pavla Robesona, Alekseja Fadejeva in Pietra Nennija.

Amerika hoče doseči popolno podretiliv Anglije

Svet OECE je odobril razdelitev Marshallove „pomoči“, kakor sta jo pripravlila predsednik in tajnik. Zneski, ki so jih odobrili, pa niso dokončni, ker kongres ZDA še ni dočel točne vsote.

V svojem poročilu govornika predsednik in tajnik o nepredvidenih težkočah v evropskih državah od začetka tekočega leta zaradi nenavadnega zmanjšanja njihovega izvoza na področju dolarja. Pri tem poudarja poročilo, da je bila najbolj prizadeta Velika Britanija in na splošno področje šterlinga, katere izvoz na področju dolarja krije dve tretjini potreb dolarjev. Poročilo pravi tudi, da razpoložljiva pomoč ne zadostuje za kritje vsega primanjkljaja dolarja. „Če smo svojčas lahko mislili, da se bo gospodarska ureditev Evrope izvedla z za-

dostno naglico, tako da bo l. 1952 imela možnost živeti s svojimi lastnimi viri, moramo sedaj priznati, da tak napredek ni bil dovolj hiter. Vprašanje dolarja še ni na tem, da se reši, pravi poročilo.

Predsednik sveta je novinarje opozoril na težki gospodarski položaj v Evropi. Če se ne bo našla rešitev v sedanjem položaju, bo primanjkljaj dolarjev, ko bo ameriška „pomoč“ prenehala, t. j. leta 1952, znašal 3 milijarde dolarjev.

Po izjavah predsednika Marjilina se je izvoz dolarjev držav članic OECE v prvem polletju tega leta zmanjšal za 30 in tudi za 50 odstotkov, za nekatere države pa celo za 60 odstotkov. To zmanjšanje, je pripomnil, je pripisati gospodarski krizi, ki je v začetku tega leta zadela (Nadaljevanje na 2. strani)

S tem, da glasuješ za Demokratično fronto delovnega ljudstva, glasuješ za enotnost demokratičnih sil, za demokratične življenjske pogoje, za mir in boljšo bodočnost vsega našega ljudstva.

Za nas je samo ena pot

Komaj dobri trije tedni nas še ločijo od 9. oktobra, dneva, ko bomo stopili na volišče. Predvolivna propaganda je že v polnem teku, stopnjuje se iz dneva v dan, vsi od prvega do zadnjega se trudijo, da bi za svojo volivno skupino ali stranko pridobili čim več glasov, da bi z vsemi razpoložljivimi obljubami vpregli čim več volivcev v svoj voz.

Pred koroške Slovence se s tem v zvezi postavlja resno vprašanje, ki zahteva velikega poudarka. Koga bomo volili, komu bomo dali svoj glas, koga bomo spoznali vrednega našega zaupanja.

Izkušnje, ki smo jih pridobili v zadnjih letih, so lepo pokazale, da kor. Slovenci danes ne moremo računati niti na eno od treh avstrijskih strank. Četudi so agitatorji posameznih strank, ki se danes trudijo v naših vaseh in domovih, pozabili na psovke in grožnje, ki so jih nam delili v zadnjih letih, ampak prihajajo s polnimi žepi obljub in navideznega razumevanja za vse naše potrebe in težave, vendar mi nismo in ne moremo pozabiti na pretekla leta. Dobro vemo, da so pred nami volitve in da pred volitvami nihče ne štedi obljubami, ki jih bo potem ko bo 9. oktober mimo, z lahkim srcem in ne da bi ga pekla vest pozabil.

Položaj, v katerem se nahajamo, ni lahek, ampak je resen in ne dovoljuje, da bi se kdor koli z nami igral, da bi kdor koli poskušal razbijati naše vrste in s tem slabiti našo odporost, kakor tudi, da bi kdor koli, v želji, kako bi si zagotovil mesta v deželnem ali državnem zboru, z razmetavanjem puhlih obljub skušal varati naše ljudstvo.

Pred nas se postavlja danes osnovno in glavno vprašanje. Kako zavarovati svoj dom, svojo slovensko zemljo, kako obvarovati svoj materni jezik, kako doseči vse nacionalne, gospodarske in kulturne pravice, ki nam po vseh postavah pripadajo.

In prav zato, ker se ta vprašanja postavljajo pred nas tako neizprosno resno, ne moremo in ne smemo prepuštevati naše glasove kateri koli treh avstrijskih strank. Zavedamo se, in to prav dobro, da bi tak naš korak ali pa naša pasivnost na teh volitvah pomenila samo krepitev skupne fronte sovražnikov slovenskega ljudstva. Sedaj, ko je s sporazumom v Parizu odločeno, da koroški Slovenci ostanejo v mejah Avstrije, je nujno potrebno, da se udeležujemo javnega življenja, predvsem pa življenja, ki bo odločalo o naši bodoči usodi. V tem je važna oblika udejstvovanja v deželnem odnosno državnem zboru. Odreči se volivni pravici, dati svoje glasove onim, ki imajo za koroške Slovence ali samo bič in svetohlinške fraze ali samo lepe besede in nikakršnih dejanj, pomeni odreči se pravici po lastnem življenju, po oblikovanju lastne usode, pomeni uničiti in razrušiti vse, kar so koroški Slovenci dosegli v dosednji borbi.

Pogoji za ohranitev našega naroda so dani. V kolikor hočemo to doseči, pa moramo nujno pristopiti k utrjevanju in razširjenju pridobitev,

DARUJ TUDI TI ZA
VOLIVNI FOND

DFDL

ki smo si jih priborili v dolgoletni borbi. In teh ni malo. To so predvsem naše zadrage, posojilnice, naša prosvetna društva in prosvetni domovi, to je naša beseda, ki smo jo kljub vsemu pritisku obdržali, to je svetovno demokratično mnenje, ki je na naši strani, to so končno tudi one meglene odredbe, ki so jih namestniki zunanjih ministrov prav zaradi naše borbe bili prisiljeni sprejeti v pogodbo o Avstriji.

Da bi pa vse to, kar imamo in kar hočemo še doseči, tudi obdržali in uresničili, pa je nujno potrebna enotnost, strnjjenost slovenskega naroda na Koroškem. Enotnost, ki se mora manifestirati predvsem na volitvah. Danes ni in ne more biti nikogar, ki mu je resnično pri srcu dobro našega naroda, ki bi to enotnost odklanjal, zlasti še zaradi tega, ker nam je vsem jasno, da znotraj Avstrije ni sile, ki bi pokazala vsaj malce dobre volje za vprašanje koroških Slovencev. Vedeti moramo, da bomo lažje dosegli vse, kar nam gre, da bomo lažje zavarovali našo in naših otrok bodočo usodo, če bomo enotni, če bomo čimbolj združeni in povezani.

Če se ozremo okrog sebe, potem bomo videli, da se tega dobro zavedajo, vsi, ki so nam sovražno naklonjeni. Sovražnik se zaveda mnogočesa, česar se mnogi izmed nas še ne zavedajo v polni meri. Sovražnik ve, da so se časi bistveno spremenili, da nikakor niso podobni onim po plebiscitu. In kakor mu je prav zaradi tega onemogočeno, da bi začel z odkritim nasiljem, kakor je primorano, da se vsaj navzven drži demokratičnih oblik, tako išče druge poti, druge kanale, ki naj bi ga privedle do zaželenega cilja. Ti pa so vnašanje strahu, rovarjenje znotraj naših vrst, širjenje zmede, predvsem pa poskusi, da bi se koroški Slovenci razdelili na dva sovražna si razpoložena tabora. Sovražnik dobro ve, da je butaro šib nemogoče zlomiti, dokler je čvrsto povezana, da pa je zato prav lahko zlomiti vsako posamezno šibo. V tem je njegova taktika, ki se ji moramo in moremo zoperstaviti.

Če poznamo svojega sovražnika ter vsa njegova prizadevanja in njegovo taktiko v predvolivnem času, moramo vedeti, da je verovanje v njegove sedanje obljube in poslušanje na njegove sladke besede velika nevarnost za naš narodni, kulturni in gospodarski obstoj. Za nas vse koroške Slovence je samo ena pot — borba za enotnost naroda in borba proti vsakomur, ki skuša to enotnost razbijati. Vsi se moramo nasloniti posebno zdaj ob volivnem času, pa tudi po volitvah, na ono silo, ki se edina bori za interese slovenskega naroda na Koroškem, ki je že v samem svojem programu začrtala smernice za to borbo in ki bo znala kljubovati vsem našim zunanjim in notranjim narodnim sovražnikom. Edino Demokratična fronta delovnega ljudstva in njena borba sta danes garant za boljšo bodočnost našega naroda na Koroškem, zato more in mora vsak pošten koroški Slovenec dati svoj glas samo njej.

Zveza bivših partizanov Slovenske Koroške

Ponovno opozarjamo vse partizanske invalide, partizanske vdove in sirote, naj se takoj osebno ali pismeno javijo na sekretariatu Zveze bivših partizanov Slovenske Koroške v Celovcu, Salmstrasse 6.

Zveza partizanov jim bo preko Zveze borcev NOV Slovenije pri vladni FLRJ izposlovala invalidnino oziroma podporo.

Glavni odbor ZbPSK.

V Jugoslaviji so izdelali prvi

Pred kratkim so se v tovarni motorjev v Rakovici zbrali delavci in strokovnjaki ob nekončanem traktorju, ki pa je imel že motor in je vozil. Strokovnjaki so zelo skrbno proučevali traktor med vožnjo. To je bil njihov prvi izdelek, prvi traktor, izdelan v Jugoslaviji.

Traktor se je pri poizkusni vožnji dobro obnesel. S tem se je izkazalo, da morejo izdelovati tudi dobre traktorje po konstrukciji domačih stro-

kovnjakov in iz domačih surovin. Tehnični proračuni konstruktorjev so se izkazali pravilni.

Traktor tehta 2,5 tone in ima motor s 50 konjskimi silami. Vleče pet ton. Uporabiti ga je mogoče za poljska dela ali kot vlačilca za vožnjo. Pri oranju vleče štiri pluge.

Že v začetku leta so mladi inženir-

ji Slobodan Vojnovič, Števa Jovanovič in Milan Stokič sklenili, da izdelajo načrte za traktor, kakršnega bi mogle izdelovati domače tovarne iz domačih surovin. Njihovo pobudo so sprejeli v glavni direkciji motorjev in inženirji so maja ob sodelovanju inž. A. Zubakina izdelali prve osnutke. Ko so osnutek prediskutirali z izkušenimi inženirji glavne direkcije motorjev, so začeli skupaj z njimi izdelovati podrobne načrte in tehnični elaborat. Z veliko delovno vnetostjo so premagali vse težave in načrte pravočasno naredili. Načrte so izdelovali razen Vojnoviča, Jovanoviča, Stokiča in Zubakina inženirji glavne direkcije Milan Cvetič, Fjodor Mesarovič, Dušan Markovič, Stevan Mihajlovič, direktor tovarne motorjev Ivan Andrijevič in njegov namestnik Ivan Šeks. Delali so tudi ponoči. Inženirji in tehniki tovarne v Rakovici so prispevali okrog 2000 prostovoljnih delovnih ur.

Brž ko so bili izdelani načrti se je začela izdelava modelov za odlitke. Modelar Milan Dimitrijevič je z delavci modelirnice posvetil vse sile in sposobnosti pomembni nalogi, da so mogli kmalu delati livarji. Livarska dela so opravili livarji Radovan Vasič, Miloš Brkič in Mileta Nešič. Premagati so morali velike težave. Delali so tudi v nadurah, da je bilo delo pravočasno končano. Tudi delavci strojnega oddelka so prispevali velik delež. Svojo nalogo so vzorno opravili kakor livarji. Tako je bilo mogoče, da so v montažnem oddelku že 28. avgusta montirali prvi traktor. Treba je bilo izdelati samo še karo-serijo.

Kolektiv tovarne motorjev v Rakovici je tako v rekordnem času komaj treh mesecev naredil načrte in izdelal prve tri traktorje. To je eden največjih uspehov jugoslovanske industrije in ponovni dokaz, s kakšnim uspehom ter poletom gradijo v Jugoslaviji delovni ljudi socializem. Na letošnjem zagrebškem velesejmu bodo tako razstavili tudi že prve traktorje, ki jih je kolektiv tovarne motorjev v Rakovici izdelal kot svojo izvenplansko nalogo.

Tudi penicilin izdelujejo v Jugoslaviji sami

Letos je začela obratovati prva tovarna penicilina v Jugoslaviji. Delovni kolektiv te tovarne je bil postavljen pred veliko in težko nalogo: osvojiti tehnološki proces proizvodnje penicilina in omogočiti čim prejšnji začetek planske proizvodnje penicilina. Zavezal se je, da bo 1. oktobra izvršil najtežji del naloge: osvojitev tehnološkega procesa.

Toda že mesec dni pred potekom tega roka je kolektiv te tovarne izpolnil svojo obveznost. Pod vodstvom dr. Piantaniza so 31. avgusta v tovarni pridobili prvi penicilin v Jugoslaviji, in to čeprav niso imeli v proizvodnji nobenih izkušenj. Prvo proizvedeno količino penicilina bodo porabili za eksperimentalne namene.

Poleg dr. Piantaniza in dr. Gavra Tamburaševa, ki imata posebne zasluge za vzgojo glivic, iz katerih se predobiva penicilin, je tudi ves ostali kolektiv posvetil vse svoje sile izpolnitvi velike naloge. Doseženi uspeh je zagotovil, da bo delovni kolektiv te tovarne rešil tudi nadaljnje naloge in da bo kmalu tovarno vključil v plansko proizvodnjo.

Udeležili se bomo zagrebškega velesejma

Kmečka zveza za Slovensko Koroško bo letos organizirala skupno potovanje na **zagrebški velesejm, ki bo od 17. septembra do 2. oktobra tega leta.**

Potovanje je omogočeno vsakomur, zlasti pa naj potujejo naši gospodarji, ki bodo imeli priložnost videti razvoj jugoslovanskega gospodarstva in ogromne uspehe, ki so jih jugoslovanski narodi dosegli v preteklih par letih na tem področju.

Odpotovali bi predvidoma 1. oktobra zjutraj (točni čas bomo še sporočili) in se vrnili čez dva ali tri dni.

Interesenti naj se prijavijo takoj, **najkasneje pa do 20. septembra sekretariatu Kmečke zveze za Slovensko Koroško v Celovcu, hotel Črni orol**, ki bo oskrbel skupni potni list. Prijave pa sprejemajo tudi občinski odbori oziroma zaupniki in okrajni odbori Kmečke zveze za Slovensko Koroško.

Prijavam je treba priložiti naslednje dokumente:

- rojstni list;
- domovinski list;
- Aufenthaltsbescheinigung (izstavi občina);
- potrdilo, da dotični ni registriran nacist (izstavi okrajno glavarstvo).

Kdor ima že potni list, navedenih dokumentov ne potrebuje, temveč priloži prijavi samo potni list.

Vse interese opozarjamo, **da se prijavi pravočasno**, da bo sekretariat Kmečke zveze lahko tudi pravočasno oskrbel potno dovoljenje.

Vsak interesent vzame lahko 200 šil. seboj.

Zagrebški velesejm bo res nekaj velikega, zato naj nihče ne zamudi priložnosti. Žal gotovo nobenemu ne bo.

**Kmečka zveza za Slov. Koroško
Sekretariat**

Amerika hoče doseči popolno podreditev Anglije

(Nadaljevanje s 1. strani)
ZDA in povzročila utesnitev ameriškega trga. To zmanjšanje izvoza se lahko računa na 50 milijonov dolarjev mesečno. Področje šterlinga je najbolj prizadeto.

Tudi v Kanadi je položaj kritičen. Kanadska vlada smatra, da imajo washingtonski razgovori veliko važnost. Kanada, ki je med področjem dolarja in šterlinga, je v izredno težkem položaju tudi zaradi tega, ker je deficit njene trgovinske bilance dosegel vznemirljiv obseg. V Ottawi ne prikrivajo resnosti vprašanj, ki jih bodo morali preučiti v Washingtonu, in vpliva, ki ga bo izid te konference imel na kanadsko gospodarstvo.

Domnevajo, da je kanadska vlada

preučila tudi predlog, naj bi se povečal britanski izvoz, posebno železa, jekla in strojev, na področja dolarja, včevši Kanado.

Sovjetski kritik Viktorov je izjavil, da skušajo ZDA uničiti blok šterlinga. Vsiliti hočejo razvrednotenje šterlinga in doseči neovirano gospodarstvo dolarja, da tako razširijo trge za ameriške proizvode in odstranijo grožnjo gospodarske krize, ali pa da vsaj zmanjšajo njene učinke.

Viktorov je nato poudaril važnost in koristi bloka šterlinga za Anglijo in zaključil: „Wall Street zahteva od Londona brezpogojno kapitulacijo in popolno podreditev ameriški politiki in ameriškemu gospodarstvu.“

Življenjska raven angleških delavcev ogrožena

Na podlagi trditev ameriškega tiska v zvezi s pogajanjem med predstavniki ZDA, Anglije in Kanado o angleški finančni krizi je razvidno, da tisk ne goji nobenega upanja, da bodo ta pogajanja privedla do obširnih važnih ukrepov za rešitev finančnih težkoč Velike Britanije. Čeprav smatrajo nekateri krogi ameriškega tiska, da bi ZDA lahko podvzele določene ukrepe postranskega značaja, da deloma olajšajo položaj in zaščitijo angloameriško politično in vojaško „enotnost“ in atlantsko vojaško zaveznitvo, ne pričakujejo, da bodo ti ukrepi uspešni za rešitev vedno ostrejših finančnih krize v Angliji.

List „New York World Telegram“ smatra, da predstavniki držav, ki se bodo udeležili razgovorov, ne bodo mogli napraviti drugega nego preučiti to vprašanje. Isto stališče izraža tudi „New York Times“, ki piše:

Malo upanja je, da se bo med pogajanjem posrečilo najti kakršno koli naglo in uspešno sredstvo. Nasprotno se lahko pričakuje, da bo morala Anglija kljubovati novim težkočam. Ameriški tisk ne nakazuje možnosti za ZDA, da bi dovolile znatne kredite, ker je kongres odločno nasproten vsakim dodatnim izdatkom, v trenutku ko tudi ZDA grozi velik primanjkljaj v bilanci.

„Wall Street Journal“ pravi, da ni govora o obsežni ameriški pomoči Veliki Britaniji ali pa področju šterlinga v zvezi s iskanjem sredstev za preskrbo dolarjev. Hkrati izjavljajo listi, da so se ameriški poslovni krogi izrekli za dodelitev simbolične „pomoči“ Veliki Britaniji ob istovrstnih poizkusih, da se prepričajo britanski predstavniki, naj bi pristali na znižanje življenjske ravni angleškega delavca.

Če hočemo pravice in enakopravnost, glasujemo za Demokratično fronto delovnega ljudstva

Po naši zemlji

Tako zapostavljajo slovensko ozemlje pri zboljšavanju planin

Na celovški razstavi, ki je bila od 11.—21. avgusta, je bila v prostorih trgovske akademije med drugim tudi kmetijska razstava. Posebno zanimanje je vzbudila razstava koroškega planinskega gospodarstva, kjer je koroška deželna vlada javno pokazala, koliko planin je že bilo zboljšanih s pomočjo javnih podpor. Tam je med drugim visel zemljevid Koroške, ki je bil po območjih Visokih in Nizkih Tur, Ziljskih alp, Svinje planine in Korice natrpano poln rdečih in plavih ploščic in krogov. S tem je koroška deželna vlada reprezentirala, koliko je napravila za zboljšanje koroških planin.

Kaj je bilo razvidno iz tega zemljevida in iz teh ploščic in krogov?

Kar je jasno in nedvomno koroška deželna vlada na tej razstavi pokazala, je po stanju iz maja 1949 v številkah povedano sledeče:

Medtem ko je pred letom 1934 v avstrijskem predelu Koroške bilo zaključenih 191 projektov regulacij in zboljšavanj planin, sta bila na Slovenskem Koroškem zaključena komaj 2 takšna projekta.

Medtem ko je po letu 1934 v avstrijskem predelu Koroške bilo zaključenih 168, tekočih pa je 114 in v načrtu 81 projektov regulacij in zboljšavanj planin, je na Slovenskem Koroškem bilo zaključenih samo 5 projektov, tekočih pa je 18 in v načrtu 5 projektov.

Da bo slika popolna, še tole: Na avstrijskem delu Koroške je okoli 187.400 ha planin in pašnikov, Slovenska Koroška pa jih ima okoli 33.700 ha; torej je približno sedmi del planin in pašnikov na ozemlju Slovenske Koroške. Po demokratičnih načelih bi moral biti tudi sedmi del vseh regulacij in zboljšavanj izveden na Slovenskem Koroškem.

Tako bi bilo pravilno, kajti kmet-

je Slovenske Koroške prispevajo deželi tudi najmanj eno sedmino vseh kmečkih davkov.

Dejstva, ki jih deželna vlada s socialistom Wedenigom ter Landbundovcem in Bauernbundovcem Ferlitschem na čelu sama potrjuje, pa govorijo drugače.

Pred letom 1934 bi moralo biti na Slovenskem Koroškem z javnimi podporami zaključenih 28 zboljšavanj planin, zaključeni pa sta bili samo dve zboljšavanji.

Po letu 1934 bi moralo biti na Slovenskem Koroškem z javnimi podporami zaključenih 25 zboljša-

vanj, tekočih bi moralo biti 20 ter 12 v načrtu; zaključenih pa je bilo le 5 zboljšavanj, tekočih je 18 in v načrtu 5.

Učimo se iz tega primera, ki je samo eden izmed mnogih, kako nam velenemško misleči vlastodržci na Koroškem prikrajšujejo pravice in nas vse gospodarsko zapostavljajo in ugonablajo. Med nami ni in ne more biti sovražnika, naš sovražnik je le gospoda in pogosposjeni izdajalci na odločilnih stolčkih pri oblasteh.

Ravnajmo se po tem tudi pri volitvah, ki bodo končno odločilne tudi za naše nadaljnje gospodarstvo.

Delovni ljudje Slovenske Koroške

Kdo vas sovraži, prezira?

Kdo vas trpinči, zatira?

Kdo vas mrzi, zaničuje?

Kdo vas povsod zasramuje?

Kdo vas je tiral z domačega praga?

Kdo vas je gonil na tuje?

Kdo vam spet davke visoke nalaga?

Kdo vas pritiska in tlači?

Kdo vam želi, da bi bili berači?

Nemška gospoda in nje pomagači!

Premislite to! In ko pride vaš čas,

takrat pa enotno povzdignite glas!

Povejte pokvarjeni nemški gospodi,

da ljudstvo odloča o svoji usodi!

VOLITE VSI

Demokratično fronto delovnega ljudstva

Javna zborovanja DFDL

V nedeljo, dne 18. septembra 1949

ob 8.30 uri v **Podlublju** v Narodnem domu;

ob 9.30 uri na **Djekšah** pri Šrancu;

ob 10. uri v **Škoflčah** v Narodnem domu;

ob 10. uri v **Selah—cerkev** pri Mažeju;

ob 14. uri v **Vovbrah** pri Mentlnu;

ob 15. uri v **Šmarjeti pri Pliberku** pri Gutovniku;

ob 15. uri v **Zahomcu** pri Hrepcu;

ob 15. uri v **Selah—kot** pri Maleju.

Nadalje so javna zborovanja Demokratične fronte delovnega ljudstva: v **Lovankah**, v **Beli**, v **Suhi pri Pliberku**, pri **Mariji na Zilji**, v **Šmartnu pri Rožku**, v **Podgorjah** in v **Medgorju**.

Čas in mesto zborovanja ter govorniki so razvidni iz naših lepakov in jih bomo objavili tudi v sobotni številki.

Članski sestanki DFDL

V nedeljo, dne 18. septembra 1949

ob 9.30 uri v **Kotmari vesi** pri Čimžarju;

ob 10. uri v **Bilčovsu** pri tov. Foltu Kropivniku.

Pliberk. Člani Demokratične fronte delovnega ljudstva smo se v nedeljo, dne 28. avgusta, zbrali na svojem sestanku. Tov. Franjo Ogriš je v izčrpnem in stvarnem referatu razložil razvoj, kako je prišlo do ustanovitve nove organizacije, kakor tudi njen program. Njegove prepričevalne besede smo si osvojili vsi navzoči ter se zavedamo nalogo, ki nam jih narekujejo novo nastale razmere.

Ne pozabite zamenjati stare bankovce po 10 šilingov

Kakor sporoča avstrijska nacionalna banka, veljajo bankovci po 10 šilingov s podaljškom „Zweite Ausgabe“ in datumom z dne 29. maja 1945 samo še do 15. septembra 1949. Pozneje jih kot plačilno sredstvo ne moremo več uporabljati. Zamenjajo jih samo še podružnice avstrijske nacionalne banke in sicer najkasneje do 15. septembra 1952. (APA).

M. ILJIN

POVEST O VELIKEM

NAČRTU

3. Česa nam je še treba razen strojev in električnega toka

Ako hočemo povečati proizvodnjo premoga, potrebujemo stroje in električni tok. Pa še nečesa je treba. V Donbazu imamo že stroje in električni tok in vendar ni delo povsod zadovoljivo.

Da, ne povsod.

Zakaj pa?

Vzroki so razni. Na primer: Vrtalni stroji v rudnikih ostajajo po ure brez dela. Stroj nakoplje premog, nato čaka, da ga odpeljejo. Medtem počiva in tako gre mnogo časa v nič.

Ali se ne bi dali vrtalni stroji boljše izkoristiti, tako da bi, recimo, delali brez prestanka? Do sedaj so mislili da je to nemogoče. Toda v Donbazu so se našli ljudje, ki so dokazali, da je mogoče organizirati delo strojev tako, da traja brez odmora. Stroj ne potrebuje odmora.

Eden izmed teh ljudi se imenuje Kartošov, a drugi Kasarov.

Rudnik št. 22 v Golubavki, kjer sta delala Kartošov in Kasarov, je bil med najbolj zaostalimi. Nena-

doma, v štirih dneh, je potrožil svojo proizvodnjo. Kartošov in Kasarov sta razporedila ljudi in stroje na nov način. Vrtalni stroji ne počivajo več, temveč lomijo premog brez odmora. Za njimi gredo delavci, pobirajo premog in urejujejo hodnike. Tako dela stroj brez prestanka.

Za zvišanje proizvodnje premoga je treba torej še nečesa: razumne delitve dela.

Sedaj se v vsem Donbazu izvaja način nepretrganega dela vrtalnih strojev.

Kartošov in Kasarov nista osamljena. Zdaj pa zdaj javljajo časopisi iznajdbe in predloge, ki jih dajejo navadni rudarji Donbaza. Rudarji dobro vedo, da ni dovolj, če postavimo v rudnik nove stroje, ampak da se je treba tudi naučiti, da jih koristno izrabljamo. Treba je obvladati tehniko in organizirati proizvodnjo premoga tako, da se vsak stroj popolnoma izkoristi.

4. Surovine iz mesa in kosti

Premoga imamo dovolj. Na nekaj pa še nismo pomislili. Kje imamo

pri nas največ delavnic in tovarn? V Leningradu, v Moskvi, na Uralu in v Ukrajini.

Kje pa leži pri nas premog? Daleč na jugu — v Donbazu in še dalje — v Sibiriji, v Kuzbazu.

Na Ural prevažamo premog iz Kuzbaza, v Ukrajino iz Donbaza. Moskva in Leningrad pa sta daleč, tisoče kilometrov od premogokopov! Koliko stane pot! Neprijetna zadeva. Premog na tem mestu, a tovarne, ki potrebujejo premog, na drugem mestu, daleč nekje v deveti deželi.

Tega mi nismo krivi. Krivi so tovarnarji, ki so gradili tovarne brez vsakega načrta.

Sicer so imeli načrt in ta je bil: izbiti čim več dobička. In večkrat so zgradili tovarne tam, kjer premog ni poceni, kjer tudi surovine niso poceni, pač pa so poceni ljudje. Pred revolucijo so imeli kmetje malo zemlje, zato se niso mogli preživeti in so bili pripravljeni delati za majhno plačo. In zato so tovarnarji gradili tovarne v bližini te cloveške surovine iz kosti in mesa.

Kaj pa premog? Premog pa jim ni bil tako potreben kakor nam. Ni se jim izplačalo nakupiti mnogo strojev. Stroj, ki je v tujih deželah pocenil proizvodnjo, je bil pri nas večkrat nedonosen. Zakaj pa? Zato ker je dvoonožni stroj delal ceneje. Vendar pa so imeli tudi stroje.

Od kod pa so jemali premog za te stroje?

Premog so prevažali po morju iz inozemstva.

V naši deželi je bilo dovolj domačega premoga in vendar so ga kupovali v Angliji!

Ali pa še huje: kurili so z gozdovi.

5. Ali smemo kuriti z lesom

Slabo je, če kurimo z lesom. Les ni kurivo, temveč dragocena snov. Iz lesa delamo tramove, deske, grede, jambore, okvire za vrata in okna, sode in pohištvo.

Iz lesa izdelujemo papir, umetno svilo, filmske trakove. Iz lesa destiliramo očetno kislino, alkohol in sto drugih koristnih sestavin.

Če petnajst, dvajset let ne bo nikomur prišlo na misel, da bi kuril s tako dragoceno surovino. Beseda „drva“ bo pozabljena.

S čim pa bodo kurili peči?

Peči ne bo.

Kako pa bomo izhajali brez peči?

Namesto peči bomo imeli za vse mesto veliko ogrevalno centralo. V tej centrali ne bodo žgali drv, ampak premog ali šoto. Od tod bodo napeljavane po vseh hišah cevi, ki se bo v njih pretakala vroča voda. Takšno centralno ogrevalno napravo imamo že v Leningradu. Mnoge hiše že uporabljajo to centralno kurjavo.

Iz staroslovanskega narodopisja

Namen pričujočega sestavka je, prikazati nekaj bistvenjših narodopisnih slik najstarejšega slovanskega ljudskega življenja.

Stari Slovani so živeli navadno na krajih, ki so bili pred sovražni-kovimi napadi prirodno zaščiteni, t. j. v gozdovih po gorah, ob močvir-jih in rekah. Zgodnjerednjeveški zgodovinarji Lordanes pripo-minja, da pri Slovanih „močvirja in gozdovi nadomestujejo mesta“, če-sar pa ne smemo razumeti v smislu, da Slovani ne bi imeli mest kot na-selbinskih točk, ampak da so jim močvirja in gozdovi nadomestovali mesta kot utrjena kritja pred sov-ražniki.

Zanimive stavke posveča opisovanju načina življenja Vzhodnih Slovanov tako imenovana Nestorje-va kronika iz konca 11. oz. začetka 12. stoletja, ki pa je zajemala iz 100 do 200 let starejših predlog. Po tem zgodovinskem viru so Poljani, eno dvanajstih staroruskih plemen, ljudstvo „silnega značaja, kjer so možje do svojih snah, sester in ma-ter zelo dostojni, prav tako kakor so tudi snah do svojih tastov in svakov“. Starejši Poljani so živeli po poročilu pisca Nestorjeve kronike „na zverinski način, ubijali so drug drugega in jedli vse nesnažno. Za-kona pri njih ni bilo, marveč so pri vodi ugrabljali dekleta“. — Po Ne-storjevi kroniki so pri vzhodnoru-skih plemenih opravljali za umrlimi spominske svečanosti, na kar so trupla na velikih grmadah slovesno sežigali. Ko so potem zbrali ostanke, so jih položili v manjše posode in jih postavili na stebre ob poteh.

Pestre so narodopisne strani arabskih zgodovinarjev 10. in 11. stoletja. Tako nimajo po pisanju Ibn Dasta Slovani „niti vinogradov niti začasnih njiv, njihova dežela pa je ravna in gozdna. Iz dreves si delajo Slovani neke vrste vrčev, v katerih imajo panje za čebele in kjer hranijo čebelni med“. Ibn Dasta, kakor tudi drugi arabski zgodovi-narji, Ibn Fadlan, Masudi in Ibn Haukal, pripovedujejo še o slovan-skih obredih sežiganja mrličev, Ibn Vahšiga pa piše: „Čudim se Slova-nom, ki so se sicer nevedni odločili za sežiganje vseh mrličev, tako da se-žigajo tudi „umrle prvake“. Ibn Fadlan na drobno riše pogrebni ob-red nekega uglednega Rusa in ve po-vedati tudi o umoru ene njegovih žena, ki so jo zatem skupno z njim pokopali. O skupnem sežiganju že-ne in moža beremo ravno tako pri Masedju in Ibn Dasti.

Iz bizantinskega zgodovinarja 6. stoletja (Prokopij) smo poučeni,

da so živeli Slovani v skromnih ko-čah, ki so bile druga od druge pre-cej oddaljene, kasnejši nemški zgo-dovinarji pa pravijo, da si „Slovani ne delajo skrbi z zidavo svojih do-mov, ampak si navadno spletajo ko-če iz dračja, samo da imajo zaklo-nišča pred slabim vremenom. V vojnih časih zberejo Slovani hrano, zakopljejo vse zlato, srebro in dru-gre dragocene predmete v jame, že-ne in otroke pa odvedejo v varna zavetišča, tako da ostanejo sovra-žniki kot plen edinole prazne koče“. Ibn Dasta beleži, da si Slovani ta-krat, ko nastopi mraz izkopljejo v zemlji kleti, ki jih prekrijejo z lese-no streho, na katero nasujejo zem-ljo. V takšne kleti se preselijo cele družine in ostanejo tamkaj vse do pomladi.

Bizantinski pisec govore o Slova-nih, da so proti tujcem zelo prijazni in da jih rade volje spremljajo po njihovih poteh. Ako se gostu pri-meri po gostiteljevi krivdi nesre-ča, se mora le-ta za to zagovarjati. Nemec Adam Bremenski piše o Se-vernih Slovanih: „Ni bolj gostoljub-nega in ljubeznivega ljudstva kot so Slovani“. Slično označujejo Slova-

ne tudi arabski viri. Tako je zapi-sal na primer Ibn Dasta o Rusih, da „izkazujejo gostom lepe časti ter da s tujci, ki iščejo pri njih zave-tja, kakor tudi z vsemi, ki pri njih pogostokrat prebivajo, kaj prijazno občujejo in da nikomur ne dovolju-jejo, da bi te ljudi žalil ali zatiral. Če se to zgodi, Slovani tujcem vse-lej pomagajo in jih ščitijo.

Imamo pa o starih Slovanih tudi drugačna zgodovinska sporočila. — Ko so Slovani 549 prekorčili Donavo, so vse one, ki niso zbežali, ubili ali pa odvedli v sužnost. Leta 550 so nekega ujetega bizantinske-ga poveljnika na grmadi živega se-žgali. Ko so Slovani zavzeli trdnjavo Toper, je prožila po Bizancu govo-rica, da je bila „vsa Ilirija in Traki-ja dolgo časa pokrita s trupli padlih bizantinskih vojakov, svojih sov-ražnikov Slovani niso pobili z me-čem ali kopjem, ampak, so jih na-sajali na križe ali pa tolkli s pali-cami po glavi. Druge so nagnali v šotore skupaj z biki in ovci, ki jih niso mogli odpeljati, ter jih se-žgali“. — Pkijevskem knezu Svja-toslavu (10. stol.) se je pripovedo-

valo, da je dal po zavzetju mesta Fi-lipol nasaditi na kole 20.000 ljudi. O polabskih in baltških Slovanih ve-mo, da so prav tako ravnali s kr-ščanskimi misionarji.

Ibn Dasta nam poroča, da imajo Slovani raznotere plunke, gosli in piščali. „Njihove piščali so na dva konca, plunke pa imajo po osem strun. Iz medu si pripravljajo opoj-ne pijače. Pri sežiganju pokojnikov se zmeraj predajajo glasnemu ves-elju, da bi s tem izrazili zadovolj-stvo, da je mrtvec poklican v nebe-sa. Leto dni po smrti opravljajo spominske žalne svečanosti: vza-mejo 20 vrčev medu, včasih tudi več ali manj, in jih poneso na grič, kjer je zbrana družina umrlega. Potem jedo in pijejo, nakar se raz-idejo“.

O veri starih Slovanov in Antov nas obvešča Prokopij takole: „Ve-rujejo v enega boga, moža bliska, stvarnika vsega in edinega gospoda ter mu darujejo govedo in druge daristvene živali. Usode niti ne po-znajo ne, nikdar, da bi ji priznavali kak vpliv na človeka. Časte tudi re-ke in nimfe ter nekatera druga bo-žanstva. Vsem tem tudi večkrat da-rujejo in si dajejo pri teh daritvah vedeževati.“

Angelos Baš

NEKAJ ŠTEVILK IZ INDIJE

Mnogo je dežel na svetu o kate-rih vemo prav malo ali pa nič. Ena izmed takih dežel je obsežna In-dija, v kateri prebiva nič manj kot 420 milijonov prebivalcev. O tej za-nimivi deželi je italijanski znanst-venik Guglielmo Tagliacarne izdal knjigo, iz katere bomo povzeli ne-kaj podatkov, ki nam bodo pribli-žali Indijo vsestransko, oziroma vsaj ono njeno stran, o kateri nje-ni kolonialni izkoriščevalci po na-vadi molče. Podatki še ne upošteva-jo razdelitve Indije v dve državi In-dostan in Pakistan, pač pa se nana-šajo na ves indijski polotok, ki se razteza od Perzijskega zaliva in Bengalskega zaliva pa do otoka Cey-lona.

V Indiji so žene v manjšini, to je pripisati zelo visoki umrljivosti žena v njih rodovitni dobi, predvsem za-radi pomanjkanja higijene, zaradi težkega dela, ki ga morajo oprav-ljati, zaradi slabe prehrane, katero težje prenašajo kot moški. Poroke v zgodnji mladosti se odražajo v visokem številu vdov, katerim je zabranjeno, da bi se vdrugič poro-čile. Leta 1931 je bilo število vdov 26 milijonov. Gostota prebivalstva v Indiji je 94,6 prebivalcev na kva-dratni kilometer. Velika večina pre-

bivalstva živi v vaseh; obljudenih središč je kakšnih 700.000. Mest z več kot 100.000 prebivalci je 38, od katerih imata samo dve več kot 1 milijon prebivalcev. (Kalkuta 2,488.000 in Bombay 1,490.000 prebivalcev). Vsega prebivalstva v mestih je 12 milijonov ali tri od-stotki vsega prebivalstva Indije.

Ogromna večina prebivalstva v Indiji je nepismena in njih število dosega 88 odstotkov. Kljub temu je posebnost v mestih zelo razvita viš-ja izobrazba. V deželi je 18 univerz. V akademskem letu 1938 — 1939 je bilo 140.000 študentov ali 35 študentov na 100.000 prebivalcev (V istem času je bilo v Italiji 200 študentov na 100.000 prebivalcev.) Osnovno šolsko vzgojo prav gotovo ovira veliko število jezikov, ki jih govore v Indiji. Teh je brez dialek-tov 225. Verska razdelitev prebival-stva po štetju leta 1941. je nasled-nja: prebivalcev vere Indu je 65,5 odst., mohamedanov 24,3 odst., siksov 15 odst., budhistov 6,6 odst. in kristjanov 0,3 odst. V zadnjih 50 letih so najbolj porastli muslimani in sicer za 55 odst., potem pa Indu. Kristjanstvo se je razširilo v zad-njih 10 letih.

Tri četrtine prebivalstva se bavi s poljedelstvom, ki pa je zelo zao-stalo in ponekod naravnost primi-tivno.

Kvocien rojstev v Indiji se gib-lje okoli 48 na tisoč, istočasno pa je tudi umrljivost zelo velika in do-sega 33 od tisoč. Predvsem velika je umrljivost otrok do 4 leta in znaša 190 primerov od tisoč.

Tako se število prebivalcev In-dije spričo letnih 19 milijonov no-vorojencev in 13 milijonov umrlih vsako leto zviša za 6 milijonov ljudi. Vzroki tako visoke umrljivosti so različni. Tretjina vseh mrtvih na le-to so otroci v zgodnji otroški dobi, od katerih jih 2 milijona umira za malarijo, 1,500.000 za jetiko, 450.000 jih umrje pri porodu ali za posledico porodov.

Izseljevanje prebivalcev Indije je neznatno. Le kakšnih 100.000 In-dijcev odhaja vsako leto v inozem-stvo. Trenutno je samo tri milijone Indijcev izven meja Indije.

Da bi ta bogata dežela dosegla vsaj približno raven sodobnega kul-turnega sveta, bi v prvi vrsti mora-la prenehati biti kolonija, ki jo ka-pitalistični tujci neusmiljeno izže-majo in ji pri tem ničesar ne nudijo.

35

Kadar koli se je Lušin srečal z župnikom, se mu je zdelo, kot bi se srečal s samim Luciferjem. Dobro je vedel, da mu ježeve oči vidijo do dna duše... Lušin ni veroval v dru-go kot v denar, toda bil je toliko pa-meten, da proti cerkvi ni nastopal — narobe, znal je ceniti njen vpliv. Zvezo s farovžem je prepuščal svoji ženi in družini.

Ta dva človeka sta si zdaj sedela nasproti.

Rep je nalil dve čašici črniševca.

„Na vaše zdravje!“ je napil gostu. Ošinil ga je s površnim pogledom in si mislil: Jazbec ima nekaj poseb-nega pri srcu! Toda obraz mu je

ostal miren, nespremenjen, nobena zarez se ni zganila.

„Na vaše zdravje!“ je odpil Lu-šin in si mislil: Sakramenski jež, ka-ko se zvija v svojem obođu!

„Pri vas doma je vse v redu?“ je nadaljeval župnik, a si mislil: Te pri-jemlje, prokleti smrdo — ti zviji po glavi... he, he, he — prav se ti godi, privoščim ti iz srca, res...

„Upam prečastiti, da ta mokra je-sen ne škoduje preveč vašemu zdrav-ju!“ je odgovoril Lušin.

„Če ne bo zmrznilo, bo slabo s sanincem!“ je spet povzel župnik. Lušin pa je razumel, kot bi rekel: Letos ne boš tako lahko izvozil tiste-ga lesa, ki si ga nakradel od kmetov.

Če so kmetje pametni, ti bodo dali po tisti tvoji buči, da boš imel en-krat za vselej zadosti! —

„Letos ste malo zakasnili z biro. Jaz sem vas vsak dan čakal!“ je de-jal Lušin, a župniku je zvonilo po ušesih, kot bi mu bil ta podlež za-brusil: Letos se pa lahko obrišeš za svoje vreče, kajti rad bi poznal tiste-ga osla, ki bi še kaj dal. Ti zlati časi so minili, žoharček moj.

Oba sta čutila, da tako ne prideta nikamor. Vrsta je bila na Lušinu, da bi začel, ker je on prišel k župniku. Vendar še ni hotel z resnico na dan. Zato je rekel:

„Kritični časi...“

Župnik ga je pogledal pa je ne-dolžno pobesil glavo.

Zdaj bo kmalu začel kolcati... si je mislil.

Toda Lušin je zakolcal drugače kakor je župnik pričakoval.

„Kritični časi za take kot sva mi-dva... Zdi se mi, da smo precej na koncu!“ Župnik ga je grdo pogle-dal.

Lušin je videl, da je pravo zadel, zato je cinično nadaljeval:

„Zadnji trije dnevi, ki smo jih preživeli, nam dajo misliti! In če smo jih že res preživeli?... Kdo

ve?... Po dolini nevarno vre. Bo-jim se, da bo danes ali jutri plamen znova izbruhnil... Potem pa taki, kot sva midva, lahko na prsi potr-kajo...“

Župnik je zakašljal.

„Menda si lahko roke podava!“

Lušin se je delal, kot bi župnika ne bil slišal, in je vrel dalje:

„Antantinih čet še ni...?“

Župnik je molčal.

Glas vojnega liferanta je bil sko-raj škodoželjen, porogljiv.

Toda kot bi mu nenadoma bilo dovolj te porogljivosti, se je župnik zganił:

„Nacoj je narodna straža zase-dla vso dolino...“

„Čul sem nekaj, ali vsa stvar je zlodejevo nezanesljiva...“

(Dalje)

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Ce-lovec, Gasometergasse 10, telefon 1624/4; Za vsebino odgovarja: France Košutnik. Tiska: Robitschek & Co., Wien VIII., Hernalsgürtel 20. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt 2, Postschließfach 17.